

народногосподарському комплексі, а відповідно, і визначеної державної програми розвитку [1].

Саме тому стратегічними напрямками структурної переорієнтації суб'єктів торговельного підприємництва мають стати: утворення об'єднань різних видів – корпоративних і франчайзингових торговельних мереж, торгово-промислових корпорацій, оптово-роздрібних торговельних мереж; забезпечення ефективного державного і приватного партнерства, орієнтованого на споживачів [2].

Стратегія розвитку, будучи довгостроковим планом, має поєднувати основні етапи процесу стратегічного управління та систему заходів із забезпечення найбільш ефективного використання стратегічних ресурсів, виявлення резервів та розвитку конкурентного потенціалу.

Реалізація стратегії розвитку торговельного підприємства можлива за умов: організації ефективної системи управління та автоматизації бізнес-процесів (організація швидкого відправлення товарів, збереження постійних клієнтів та пошук перспективних сегментів, ефективний механізм управління дебіторською заборгованістю, удосконалення схеми взаємодії з посередниками, розгляд доцільності впровадження інновацій); клієнтоорієнтованості та дотримання стандартів корпоративної соціальної відповідальності (підтримання іміджу та репутації, налагодження довгострокових відносин та зворотного зв'язку з клієнтами/споживачами); забезпечення ефективної взаємодії між суб'єктами збутової діяльності торговельної мережі (підтримка безперервного збуту товарів та організація ефективного споживання).

### **Література:**

1. Трішкіна Н. І. Стратегічні напрями реформування посередницької діяльності торговельних підприємств України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2016. Випуск 6, частина 3. С.103–106.

2. Голошубова Н. О., Кавун О. О., Торопков В. М. Підприємницькі мережі в торгівлі : монографія. Київ, 2014. 344 с.

## **СУТНІСТЬ ТА СТРУКТУРА ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ**

*Кочкодан В.Б., к.е.н., доцент  
Позняк Х.Н.*

*Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу*

Однією з основних категорій, що відображають стан інноваційної сфери діяльності будь-якого промислового підприємства, є поняття інноваційного потенціалу. Інновації, інноваційну діяльність, інноваційний потенціал можна вважати основними факторами, які визначають масштаби і інтенсивність здійснення підприємницької діяльності промисловими підприємствами. У зв'язку з цим інноваційна діяльність стає головною умовою виживання промислового підприємства в умовах ринку. Цілеспрямоване здійснювання

інноваційної діяльності дає підприємству істотні переваги в порівнянні з конкурентами і збільшує, в кінцевому рахунку, прибутковість його діяльності.

Інноваційний потенціал складається з двох основних понять: «інновація» та «потенціал». Й. Шумпетер під інноваціями розумів використання нових комбінацій існуючих продуктивних сил для вирішення комерційних завдань [1, с. 217]. У широкому розумінні поняття «потенціал» - це засоби, запаси, джерела, що є в наявності й можуть бути використані, приведені в дію для досягнення певної мети, виконання плану, виконання завдань реалізації можливостей будь-якої соціальної системи у певній сфері [2, с. 193].

В економічній літературі поняття «інноваційний потенціал» трактується як з точки зору наявних ресурсів підприємства так і з точки зору можливості використання цих ресурсів (табл. 1).

**Таблиця 1 - Систематизація підходів до визначення сутності інноваційного потенціалу**

Автор	Інноваційний потенціал підприємства - це
Шилова О.Ю., Чермошенцева Є.С.	результат наявності ресурсів (що характеризують кількість і якість факторів виробництва в певних умовах), залучених для досягнення поставлених цілей за допомогою існуючих методів регулювання і координації діяльності суб'єкта господарювання на засадах соціального менеджменту.
Хмизова О.В.	інтегральна сукупність взаємопов'язаних у певних соціально-економічних формах ресурсів, яка характеризує можливість (здатність) підприємства під дією зовнішніх і внутрішніх факторів створювати й ефективно впроваджувати інновації з метою досягнення інноваційних стратегічних змін, підвищення економічної ефективності та конкурентоспроможності підприємства
Закон України «Про інноваційну діяльність»	сукупність науково-технологічних, фінансово-економічних, виробничих, соціальних та культурно-освітніх можливостей країни (галузі, регіону, підприємства тощо), необхідних для забезпечення інноваційного розвитку економіки
Федулова Л.І.	міра готовності організації виконати завдання, що забезпечують досягнення поставленої інноваційної мети, тобто міра готовності до реалізації проекту чи програми інноваційних стратегічних змін
Гурочкіна В.В.	здатність до змін, покращення, прогресу, це джерело розвитку
Володін С А., Чекамова О.І.	наявність та готовність до використання системи засобів і ресурсів при веденні інноваційної діяльності з метою одержання конкурентних переваг

*Джерело [3, с. 355]*

Вчені виділяють декілька варіантів структури інноваційного потенціалу, однак все ще не виявлено чіткої межі між поняттями «економічний потенціал» та «інноваційний потенціал підприємства». Інноваційний потенціал не еквівалентний ні за величиною, ні за масштабом економічному потенціалу підприємства [4, с. 103]. До інноваційного потенціалу промислового підприємства входять такі складові: науково-дослідний потенціал, техніко-технологічний потенціал, кадровий потенціал, фінансовий потенціал,

організаційно-структурний потенціал. Для успішної реалізації інноваційного потенціалу необхідні всі ці складові.

Інноваційний потенціал промислового підприємства можна охарактеризувати як складник економічного потенціалу, який містить систему ресурсів, здібностей та можливостей, що забезпечують здатність здійснювати інноваційну діяльність, упровадження досягнень НТП, розроблення та реалізацію нововведень та підтримку інноваційного процесу, дають змогу перейти в якісно новий стан розвитку для досягнення конкурентоспроможності економіки [5, с. 161].

У підсумку доцільно зазначити, що в процесі виробничої діяльності промислові підприємства можуть аналізувати наявний інноваційний потенціал, підвищувати його ефективність та удосконалювати окремі його складові.

### **Література:**

1. Шумпетер Й. Теория экономического развития / пер. с нем. В. С. Автономова, М. С. Любского, А. Ю. Чепуренко. М.: Прогресс, 1982. 456 с.
2. Гаєвська Л. М. Інноваційний потенціал підприємства та його оцінка. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2017. № 15, С. 192-196.
3. Єпіфанова І. Ю., Гладка Д. О., Інноваційний потенціал підприємства: сутність, складові та фактори впливу. *Економіка і суспільство*. 2018. № 14, С. 354-360.
4. Глушенкова А. А. Структура інноваційного потенціалу підприємств сфери телекомунікацій та інформатизації. *Економіка. Менеджмент. Бізнес*. 2016. № 4 (18), С. 100-106.
5. Юхновський І. В. Сутність та структура інноваційно-інвестиційного потенціалу економіки: основні підходи та напрями формування. *Український соціум*. 2010. № 2, С. 159-171.

## **ПОТЕНЦІАЛ КОНСОЛІДАЦІЇ БІЗНЕСУ МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ**

*Линенко А. В., канд. екон. наук, доцент  
Доброхвост Л. С.  
Запорізький національний університет*

Одну з провідних ролей у забезпеченні зростання економіки країни відіграє сьогодні промисловість, адже промислове виробництво України є підґрунтям для підтримки науково-технічного, соціально-економічного прогресу. Наразі економічна ситуація в Україні характеризується кризовими явищами, що потребує консолідації бізнесу для збільшення потенційних можливостей подолання нових викликів сучасної кризи, створення передумов інноваційного розвитку й отримання ефекту синергії від об'єднання підприємств.

Машинобудівний комплекс потребує трансформації, а в контексті переваг консолідації бізнесу, звісно з дотриманням антимонопольних обмежень,